

Socialförvaltningen
Tjänsteskrivelse till socialnämnden

Datum:
2023-11-29

Diarienummer:
SCN-2023-00614

Handläggare:
Helene Löwgren

Ansökan om verksamhetsbidrag 2024 - SPES Uppsalakrets

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar

1. **att** för år 2024 bevilja SPES Uppsalakrets bidrag med 15 500 kr.

Ärendet

SPES (Suicidprevention för efterlevandes stöd) Uppsalakrets söker verksamhetsbidrag med 15 500 kr för år 2024. Verksamhetsåret 2023 beviljades SPES 19 800 kr.

SPES Uppsala arbetar företrädesvis med stödjande verksamhet och rådgivning för anhöriga till personer som tagit sitt liv. Det stödjande arbetet består till stor del av individuella rådgivningssamtal, samtal i grupp, även kallade stödgrupper samt information och kunskapsutbyte genom olika temakvällar. SPES arbetar också utifrån egen erfarenhet kunskapshöjande och rådgivande gentemot olika yrkesgrupper så som socialtjänst, hälso- och sjukvården med flera.

Förvaltningen bedömer att SPES Uppsalakrets verksamhet harmonierar med nämndens krav, riktlinjer och bedömningskriterier. Förvaltningen föreslår att verksamheten beviljas ett bidrag med 15 500 kronor.

Beredning

Ärendet har beretts av enheten för strategiskt stöd, socialförvaltningen och i samråd med vård- och omsorgsförvaltningen och hållbarhetsavdelningen kommunledningskontoret.

Föredragning

Socialnämnden ansvarar för att fördela medel till sociala föreningar för personer under 65 år.

Ändamål för socialnämndens verksamhetsbidrag

Ändamålet med socialnämndens verksamhetsbidrag är att stödja verksamheter som undanröjer risker för social utsatthet, bidrar till och möjliggör människors inneboende styrkor, främjar egenmakt samt leder till förbättrad folkhälsa. Stärkande, främjande och förebyggande insatser för människor och grupper som behöver stöd och hjälp utifrån sin sociala situation är i fokus.

Vilka kan söka

Socialnämnden fördelar bidrag främst till ideella föreningar. Med föreningar avses främst ideella organisationer och allmännyttiga föreningar. Bidrag kan i undantagsfall ges till stiftelser (icke vinstdrivande) samt ekonomiska föreningar. Nämndens bidrag är selektiva och prioriteringar i bidragshanteringen görs också utifrån kommunens mål och budget, nämndens årliga verksamhetsplan, andra kommunala styrdokument samt avsatt budgetutrymme.

Nämndens krav

- Föreningens verksamhet ska främja grupper och individer med behov av stöd och hjälp utifrån sin sociala situation, där beskriven verksamhet innebär kvalificerat stöd till dessa målgrupper.
- Föreningens verksamhet ska aktivt bidra till och verka för att minska förtryck och våld i samhället, öka engagemang i sociala frågor, påverka grupper och individer att bli integrerade och accepterade i samhället samt verka, för en förbättrad folkhälsa.
- Föreningens verksamhet ska vara till nytta inom nämndens verksamhetsområde och komplettera eller stärka nämndens egen verksamhet.
- Föreningens verksamhet ska harmoniera med nämndens mål och inriktningsdokument.
- Föreningen ska innan bedömning av fortsatt stöd inkomma med en delårs/helårsredovisning av hur stödet använts.

Bedömningskriterier

Bedömning görs utifrån idé, mål och syfte, metod för genomförande samt förväntade effekter. Ansökan bedöms också utifrån hur väl verksamheten svarar mot gällande anvisning om utlyst bidrag.

Vidare bedöms om

- bidragets storlek är rimligt i förhållande till förväntad effekt
- verksamheten har ett innovationsperspektiv
- utrymme finns inom ekonomisk ram.

Hur väl föreningen arbetar med

- tillgänglighet för alla
- likabehandling
- jämställdhet
- inflytande
- delaktighet
- egenmakt
- integration
- mångfald
- barns rättigheter och uppfyllande av barnkonventionen (där det är aktuellt).

SPES Uppsalas ansökan

SPES Uppsala söker för år 2024 bidrag om 15 500 kr för att kunna bedriva en stödjande verksamhet och rådgivning för anhöriga till personer som tagit sitt liv. Det stödjande arbetet består till stor del av individuella rådgivningssamtal, samtal i grupp, även kallade stödgrupper samt information och kunskapsutbyte genom olika temakvällar.

Delårsuppföljning

Under vårterminen 2023 har SPES Uppsalakrets fortsatt sin verksamhet med att hålla samtalsgrupper, stödjande nyligen drabbade som inte är redo att delta i en samtalsgrupp samt genomfört utbildning för SPES ideella medarbetare genom SPES riksförbunds utbildningar. Vidare har verksamheten informerat och föreläst om verksamheten för personal inom vård, psykiatri, socialtjänst, polis, skolor, studenthälsan och universitetet.

Nytt för 2023 var att en samtalsgrupp för unga vuxna 18 – 35 år kunde starta i februari. Samtalsgrupperna hålls minst en gång i månaden. Sedan tidigare finns också en samtalsgrupp för vuxna 35 år och uppåt.

För det verksamhetsbidrag som erhöles för 2023 har SPES Uppsalakrets haft möjlighet att utveckla och trycka upp olika typer av informationsmaterial och trycksaker som är värdefullt att dela ut till allmänhet och som synliggör det stöd som går att få från SPES Uppsalakrets. Vidare har SPES Uppsalakrets kunnat genomföra ett par medlemsträffar under det första halvåret, som har ett viktigt syfte för många medlemmar.

Förvaltningens bedömning

I Uppsala län dör i genomsnitt 50 personer varje år av suicid (själv mord). Generellt utförs cirka 10 gånger så många suicidförsök som antalet fullbordade suicid. Antalet berörda anhöriga kring varje suicid och suicidförsök bedöms vara cirka 6–10 personer. Det innebär att när det årligen dör cirka 50 personer i suicid i Uppsala län, utförs det cirka 500 suicidförsök och det i sin tur påverkar årligen mellan 3 000–5 000 anhöriga till dessa människor.

Uppsala kommun har suicidpreventionsombud i de förvaltningar som arbetar med riskgrupper för suicid, däribland socialförvaltningen. Ombudets roll är bland annat att kartlägga utbildningsbehovet kring suicidprevention i sin förvaltning.

Ett framgångsrikt arbete för att förebygga självmord är samarbete och samverkan. SPES Uppsalakrets har sedan tidigare ett samarbete med kommunen och hänvisar också till SPES nationella stödtelefon på webben.

Statistiken visar att antalet berörda anhöriga kring varje suicid- och suicidförsök är omfattande. Detta innebär att vi behöver hitta olika vägar att nå dessa personer och erbjuda dem adekvat stöd och hjälp. SPES Uppsala är till nytta för socialnämndens råd- och stödgivande arbete då de genom sina samtals- och stödgrupper når personer som nämnden genom sin verksamhet har svårt att nå.

Psykisk ohälsa är ett utbrett folkhälsoproblem som behöver tas på allvar och diskuteras i den offentliga debatten. Genom SPES folkbildande arbete, att berätta om- och diskutera självmord, öppnar man upp det offentliga samtalet, vilket i förlängningen kan underlätta för stödbehövande att söka hjälp och i slutändan få rätt vård.

Förvaltningen har tagit del av SPES Uppsalakrets delårsredovisning och bedömer att den på ett tjänligt sätt redogör för den verksamhet som bedrivits under 2023.

Förvaltningen bedömer att SPES Uppsalakrets verksamhet harmonierar med nämndens krav, riktlinjer och bedömningskriterier. Förvaltningen föreslår att SPES beviljas ett verksamhetsbidrag om 15 500 kronor.

Barnkonsekvensanalys

Ärendet bedöms påverka barn och unga.

Självmord är den vanligaste dödsorsaken i Sverige bland barn och unga mellan 15–24 år. Varje år tar runt 1 500 människor sina liv. Det är fyra om dagen. I statistiken döljer sig föräldrar, syskon, barn, grannar, kollegor och vänner. Självmord är ett utbrett samhällsproblem och det finns mycket okunskap, tabu, rädsla och stigma kring självmord. Kunskapen om suicid bland barn och unga i Sverige är generellt låg. Både vuxna och olika aktörer i samhället har ett särskilt ansvar här när det gäller skyddsnet och förebyggande insatser.

Stöd till efterlevande är en bärande och viktig grundsten i det suicidpreventiva arbetet. Ett självmord drabbar många människor kring den som avlidit och kan leda både till sämre psykisk hälsa och högre suicidrisk hos närstående.

Detta beslut bedöms ha en positiv inverkan på barn och unga. Vi kan konstatera att många barn och ungdomar årligen dör genom självmord. Vi vet också att ett våldsförebyggande arbete, så som stöd till efterlevande kan rädda liv. Genom att erbjuda verksamheter med hög kunskap kring suicidfrågor möjliggör vi för barn och unga som är direkt- och indirekt påverkade att få råd, hjälp och stöd.

Ekonomiska konsekvenser

SPES Uppsalakrets beviljades föregående år 19 800 kr och i år föreslås att föreningen för år 2024 beviljas 15 500 kronor i verksamhetsbidrag.

Under 2023 beviljar nämnden cirka 13 mnkr till civila samhället genom olika bidrag. Socialnämndens preliminära budget för 2024 beräknas bli cirka 15 mnkr men är beroende av kommande beslut i socialnämnden rörande nämndens budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 29 november 2023.
- Bilaga 1, ansökan om socialnämndens bidrag till föreningar 2024.

Socialförvaltningen

Tomas Odin
Förvaltningsdirektör